

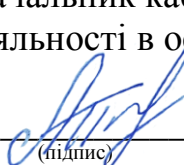
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах

(підпис)

Ліна ПЕРЕЛИГІНА

“ ____ ” _____ 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТРЕНІНГ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ»

Циклу професійної вибіркової підготовки
за бакалаврським рівнем вищої освіти
галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"
спеціальність 053 «Психологія»
за освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою
екстремальна та кризова психологія, робота з персоналом

2020 рік

Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «ТРЕНІНГ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ» спрямовані на формування уявлення про професійну адаптацію та її складові в різних психологічних концепціях, особливості надання допомоги молодим спеціалістам, студентам та студенткам, курсантам та курсанткам в процесі включення у професійну спільноту. Отримані знання допомагають розвинути практичні вміння, що забезпечують кваліфіковане виконання своїх професійних обов'язків, психологічну та особистісну готовність до виконання професійних обов'язків в психологічній діяльності.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння слухачами системою знань про основи професійної адаптації та процедурами нормалізації психологічного стану під впливом виконання посадових інструкцій та комунікації із клієнтами, а також процедурами профілактики можливих кризових реакцій на оточуюче середовище.

Курс передбачає розглянути та засвоїти основні психологічні поняття, що сприятимуть високому рівню професійної компетентності в службовій діяльності. Набуті знання також формують особистість майбутнього професіонала.

1. Інформація про викладача

Загальна інформація	Скориніна-Погребна Ольга Володимирівна, професор кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, доктор соціологічних наук, професор.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	<0979780197olga@gmail.com>
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

* – заповнюється за бажанням НПП.

2. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби

здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: загальна психологія, вступ до спеціальності, анатомія, психофізіологія, історія психології.

Постреквізити: виконання індивідуальних занять, складання іспиту.

4. Характеристика навчальної дисципліни

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «**Тренінг професійної адаптації**» є отримання курсантами та студентами поглиблених знань, умінь і навиків в області професійної адаптації відповідно до сучасних наукових уявлень; виявлення і опрацювання особистісних проблем майбутніх психологів, корекція різних сфер особистості для її гармонізації та адаптації до професійної діяльності.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- озброїти курсантів та студентів знаннями, які дадуть їм можливість використовувати різноманітні стратегії професійної адаптації;
- допомогти їм у вирішенні проблеми самовизначення;
- вибір технік для консультування особистості щодо формування професійної адаптації;
- розширити та поглибити теоретичні знання курсантів та студентів стосовно технік та прийомів підвищення рівня професійної адаптації;
- психологічне консультування особистості студента-психолога у стилі «індивідуальна сесія»;
- робота в парах для придбання навички використання даної техніки у консультативній роботі.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- предмет, завдання і область застосування психології професійної адаптації;
- етичні і юридичні межі професійної діяльності психолога;
- психологічні закономірності особистісного і професійного розвитку фахівця;
- проблеми професійного та особистісного розвитку психолога

вміти:

- * вільно і адекватно використовувати спеціальні терміни;

- * орієнтуватися в методах формування та підвищення професійної адаптації;
- * орієнтуватися в різних стратегіях формування адаптації.
- * відслідковувати особливості прояву особистісних якостей в професійній сфері.
- * компетентно використовувати в практичній психологічній роботі теоретичні знання, вміння та навички для досягнення позитивних результатів професійної діяльності;
- * організовувати проведення різних напрямків (функцій) психологічної роботи;
- * проводити заходи щодо створення сприятливого психологічного клімату, усунення причин дістресів, професійних деструкцій

мати навички:

- * подолання неочікуваних життєвих ситуацій;
- * поведінки на різних етапах професійного становлення;
- * об'єктивного аналізу своєї професійної діяльності, її результативності;
- * врахування індивідуально-психологічних особливостей особистості;
- * виявлення особистісних якостей, необхідних для конструктивної професійної діяльності.

Комунікація:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- здатність ефективно формувати комунікативну стратегію.

Автономність та відповідальність:

- управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

1.4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- * здатність розуміти механізми психічних процесів та станів у комунікації із клієнтами;
- * здатність ефективно чинити вплив на клієнтів та власне життя у неочікуваних ситуаціях;
- * здатність постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності;
- * здатність здійснювати самоаналіз роботи та самовдосконалення професійних вмінь, що допомагає психологу досягти високих результатів в своїй діяльності;
- * здатність адекватно оцінювати терапевтичний процес.

Результати навчання:

- володіти концептуальними та методологічними знаннями, бути здатним

застосовувати їх до професійної діяльності на межі предметних галузей.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Рік підготовки	1,2-й
Семестр	2,3-й
Обсяг кредитів ЄКТС	6,5
Загальна кількість годин	195 год.
Лекції	-
Практичні, семінарські	90
Лабораторні	-
Самостійна робота	105
Вид підсумкового контролю	диф. залік

5. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
2 семестр		
Модульний контроль № 1		
<i>Професія та професійне самовизначення психолога</i>		
1	Тема 1.1. Сутність психології як науки. Загальне уявлення про структуру сучасної психології. Уявлення про професійну психологію. Сутність, структура та задачі практичної психології. Міфи про психологію та психологів.	Лек. – ПЗ. – 4 год. СР – 10 год.
2-4	Тема 1.2. Сутність професійної діяльності психолога. Сутність етичних регуляторів діяльності практичного психолога. Основні етичні принципи в роботі психолога. Етичний кодекс психолога. Головний етичний парадокс діяльності психолога. Сутність професійного самовизначення психолога. Поняття про	Лек. – ПЗ. – 10 год. СР – 10 год.

	професію, спеціальність, посаду. Типи самовизначення психолога. Проблема надійності професійної діяльності. Психологічне забезпечення надійності професійної діяльності.	
5-6	Тема 1.3. Основні стадії та етапи професійного становлення психолога. Професійна підготовка як фактор професійної адаптації. Сутність і структура професійної адаптації. Об'єктивні і суб'єктивні фактори адаптації. Види і стадії адаптації. Типові помилки в поведінці психолога на початковому етапі адаптації. Контроль процесу адаптації до професійної діяльності.	Лек. – ПЗ. – 10 год. СР – 10 год
Модульний контроль № 2 . Структура діяльності практичного психолога		
7-8	Тема 2.1. Форми та методи діяльності психолога-практика. Визначення та основні задачі психопрофілактичної роботи. Психогігієна в роботі психолога. Основи психологічної діагностики. Психологічна корекція в роботі психолога-практика. Задачі психологічного консультування. Сутність та основні задачі психотерапії. Групова та індивідуальна форми психологічної роботи. Психологічний тренінг як метод практичної психології. Основні сфери діяльності практичного психолога. Основні складові моделі фахівця.	Лек. – ПЗ – 6 год. СР – 10 год.
9-10	Тема 2.2. Модель діяльності практичного психолога. Індивідуальний стиль професійної діяльності психолога. Сутність кризи в професійному становленні психолога. Етапи та деструкції у професійному розвитку психолога. Підготовка професійних	Лек. – ПЗ – 6 год. СР – 10 год.

	психологів. Інтелігентність як можливий орієнтир розвитку психолога. Оцінка ефективності роботи практичного психолога.	
Семестр 3		
Модульний контроль № 3		
<i>Формування професійної та особистісної готовності психолога до діяльності</i>		
11-12	Тема 3.1. Вимоги до професіонала та професійної діяльності психолога на сучасному ринку праці. Поняття про структуру особистості психолога. Найважливіші вимоги до особистості практичного психолога. Стимули і мотивуючі критерії в професійній діяльності. Поняття професійної придатності. Професійно-значущі якості.	Лек. – ПЗ – 8 год. СР – 10 год.
13-15	Тема 3.2. Самооцінка, самоаналіз і вирішення проблеми готовності до професійної діяльності. Формування самооцінки психолога. Я реальне та Я-ідеальне в структурі особистості психолога. Ситуаційний і особистісний ризик у роботі психолога. Управління особистісними переконаннями. Робота з «субособистостями».	Лек. – ПЗ – 10 год. СР – 12 год
16-17	Тема 3.3. Невербальна комунікація як складова ефективної діяльності психолога. Техніки встановлення і підтримання емоційного контакту із співрозмовником. Психологічна спостережливість. Техніки активного (рефлексивного) слухання. Техніки розвитку думок. Техніки аргументації і контраргументації.	Лек. – ПЗ – 10 год. СР – 12 год
18-19	Тема 3.4. Проблеми професійної адаптації психолога. Адаптивність людини і типологія індивідуальності. Технології впевненої поведінки у веденні консультацій. Методи поліпшення адаптації та підвищення результативності. Проблема	Лек. – ПЗ – 10 год. СР – 10 год

	відповідальності в процесі психологічного консультування. Способи відновлення стану внутрішнього комфорту. Характеристика життєвого шляху особистості психолога. Самовдосконалення як аспект самореалізації. Самореалізація і адаптація. Психологічні аспекти феномену самореалізації психолога. Формування іміджу психолога як умова адаптації. Визначення поняття іміджу.	
20-21	Тема 3.5. Значення самоорганізації в навчально-професійній діяльності психолога. Планування робочого часу, планування відпочинку, індивідуальні біологічні ритми психолога. Визначення життєвого призначення, постановка цілей, грамотне планування і послідовне виконання заданих дій як критерії успішної професійної адаптації особистості. Основи корекції емоційно-вольової сфери психолога.	Лек. – ПЗ – 16 год. СР – 11 год
Всього		ПЗ-90 год СР-105 год

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

6. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Становлення ідентичності фахівця : [монографія] / Г. О. Балл, В. Л. Зливков, С. О. Копилов [та ін.] ; за ред. В. Л. Зливкова. — К.-Кі- ровоград : Імекс-ЛТД, 2014. — 260 с.
2. О.І.Остапйовський Професійна ідентичність особистості: зміст та підходи вивчення.// Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України -- 2013. -- Випуск 19 533=540
- 3.Овдiєнко І. М. Тренiнг професiйного зростання практичного психолога // Вiсник Нацiонального унiверситету оборони України. -- Київ-- 3 (46). – 2015. – С. 220-225
4. Кочкурова О. В. Професійна ідентичність майбутніх вчителів (теоретичний аспект) [Електронний ресурс] // www.rusnauka.com/3_ANR.../8_78770.doc.htm
5. Лукіянчук А. М. Модель розвитку професійної ідентичності майбутніх педагогів / А. М. Лукіянчук // Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Проблеми

сучасної психології / [За ред. С.Д. Максименка]. – Вип. 7. – К., 2010. – С. 370 – 380.

Додаткова

1. Андреева, И. Н. Эмоциональный интеллект: исследование феномена / И. Н. Андреева // Вопросы психологии. – 2006. – № 3. – С. 78–85.
2. Ильин, Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2006. – 512 с.
3. Леонова, А. Б. Профессиональный стресс в процессе организационных изменений / А. Б. Леонова, И. А. Мотовилина // Психологический журнал. – 2006. – Т. 27, № 2. – С. 79–92.
4. Чепелева, Н. В. Психологические механизмы понимания и интерпретации личного опыта / Н. В. Чепелева // Актуальні проблеми психології : психол. герменевтика / за ред. Н. В. Чепелевої. – К., 2002. – Т. 2, вип. 2. – С. 3–13.
5. Попіль М. І. Психологічні умови становлення професійної ідентичності майбутніх медсестер / М.І. Попіль, І.М. Галян // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна: [зб. наук. праць / голов. ред. В.Л. Ортинський]. – Львів: ЛьвДУВС, 2008. – Вип. 1. – С. 130 – 141.
6. Тороп К. С. Професійна ідентичність майбутніх вчителів: психологічні особливості, структура, специфіка формування на етапі навчання у ВНЗ / К.С. Тороп // Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології Г.С. Костюка АПН України. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: „Логос”, 2007. – Том. 7, Вип. 13. – С. 162–169.
7. Шнейдер Л. Б. Профессиональная идентичность: теория, эксперимент, тренинг / Л.Б. Шнейдер. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж: Изд-во НПО "МОДЭК", 2004. – 600 с.

8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Психотравматологія» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	0	0
	Семінари	0	0
	Практичні заняття*	12	24
	Модульна контрольна робота*	1	5
Разом за модуль № 1			29
Модуль № 2	Лекції	0	0
	Семінари	0	0
	Практичні заняття*	6	12
	Модульна контрольна робота*	1	5
Разом за модуль № 2			17
Модуль № 3	Лекції	0	
	Семінари	0	
	Практичні заняття*	27	54
	Модульна контрольна робота*	1	5
Разом за модуль № 3			59
Залікова робота			5
Разом за поточний контроль			100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:
 - поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
 - підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.

1 бал – завдання виконане частково, допущені значні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відобразити вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – правильно виконані всі завдання з дотриманням всіх вимог до виконання;

6-9 балів – правильно виконані чотири завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені негрубі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

4-5 балів – виконані три завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

2-3 бали – виконані два завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

1 бал – виконане одне завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

- 10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;
 9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;
 8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;
 7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;
 6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
 2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;
 0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Типи психологічних знань.
2. Психогігієна у роботі психолога.
3. Роль психолога в діяльності ДПО.
4. Основні сфери діяльності практичного психолога.
5. Психологія як професія.
6. Поняття про професію, спеціальність та посаду.
7. Поняття про предмет психології.
8. Основних типи самовизначення та їх відмінності.
9. Відмінності наукової від побутової психології
10. Принципові відмінності психолога – професіонала від психолога – любителя.
11. Становлення професійної психології.
12. Основні передумови становлення професійної психології.
13. Поняття про предмет практичної психології.
14. Предмет і об'єкт психології як науки.

15. Психологія як наука.
16. Місце психології у системі наук.
17. Основні напрямки розвитку зарубіжної психології ХХ століття
18. Загальна характеристика психоаналізу.
19. Сутність екзистенціально - гуманістичної психології.
20. Основні галузі сучасної психології.
21. Загальна характеристика галузей психології.
22. Основні напрямки розвитку вітчизняної психології.
23. Сутність культурно-історичної теорії Л.С. Виготського.
24. Діяльнісний підхід в психології.
25. Сутність роботи психолога – дослідника.
26. Психолог як експериментатор.
27. Поняття про філогенез та онтогенез психіки.
28. Психологічна підтримка розвитку як професійно-психологічна діяльність.
29. Соціально-психологічні явища як предмет професійної діяльності.
30. Три рівня задач практичної психології (за Вачковим).
31. Сутність біхевіоризму.
32. Структура наукової та ненаукової психології.
33. Основні поняття психології професійної діяльності.
34. Психологічний супровід як професійно-психологічна діяльність.
35. Поняття про гештальтпсихологію.
36. Сутність трансперсональної психології.
37. Основні задачі практичної психології освіти.
38. Основні напрямки практичної психології
39. Визначення та основні задачі психопрофілактичної роботи.
40. Основи психологічної діагностики.
41. Психологічна корекція в роботі психолога-практика.
42. Особливості групової та індивідуальної форм роботи практичного психолога.
43. Основні задачі психотерапії в діяльності практичного психолога.
44. Сутність групової психотерапії.
45. Основна мета і задачі психологічного консультування.
46. Психологічний тренінг як напрямок практичної психології.
47. Основні принципи і правила психологічної допомоги сім'ї.
48. Основні задачі психологічної служби в сфері менеджменту.
49. Проблема оцінки ефективності роботи практичного психолога.
50. Найважливіші вимоги до особистості практичного психолога.
51. Професійно значущі риси психолога.
52. Психологічне здоров'я як базова категорія професійної діяльності психолога.
53. Основні задачі психологічної служби в сфері бізнесу і реклами.
54. Орієнтири професійного і особистісного розвитку психолога.
55. Проблеми розвитку психолога - професіонала.
56. Основні етичні принципи у роботі психолога.

57. Етичний кодекс психолога.
58. Професійна відповідальність психолога.
59. Головний етичний орієнтир у роботі психолога
60. Психологічні організації, видання в Україні, Росії та інших країнах.
61. Психологія роботи у сфері цивільного захисту.
62. Поняття про психологічний захист.
63. Етапи професійного розвитку психологів
64. Напрямки діяльності психологічної служби в ДПО.
65. Основи екстремальної психології.
66. Екстремальна підготовка та екстремальна підготовленість.
67. Сутність психології здоров'я.
68. Наукове та ненаукове психологічне знання
69. Міфи про психологію та психологів
70. Сутність парапсихології
71. Роль популярної психології
72. Необхідні умови виникнення психологічної професії
73. Сутність психології як професійної діяльності
74. Форми та методи діяльності практичного психолога
75. Психологічний тренінг як метод практичної психології
76. Психологія здоров'я у роботі психолога
77. Загальнолюдські цінності у роботі психолога
78. Значення кризи у розвитку психолога.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі письмового екзамену.

Кожен варіант контрольної роботи складається з трьох завдань-теоретичні питання. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 26 балів):

20-26 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання;

15-20 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

7-14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому

окремі суттєві неточності та помилки;

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

Модуль 1. Професія та професійне самовизначення психолога

1. Розкрити предмет практичної психології.
2. Охарактеризувати типи психологічних знань.
3. Порівняти поняття «професія» та «спеціальність».
4. Описати становлення професійної психології.
5. Назвати відмінності між психологом – професіоналом та психологом – любителем.
6. Розкрити поняття про професію, спеціальність та посаду.
7. Порівняти наукову та ненаукову психологію.
8. Описати основні напрямки зарубіжної психології ХХ століття.
9. Назвати основні типи самовизначення та їх відмінності.
10. Дати загальну характеристику біхевіоризму.
11. Розкрити сутність роботи психолога – дослідника.
12. Розкрити сутність культурно-історичної теорії Л.С. Виготського.
13. Назвати відмінності наукової і побутової психології.
14. Описати основні передумови становлення професійної психології.
15. Охарактеризувати особливості побутової психології.
16. Описати предмет психології як науки.
17. Визначити сутність професії.
18. Описати сутність екзистенціально – гуманістичної психології.
19. Назвати три рівня задач практичної психології (за Вачковим)..
20. Пояснити значення популярної психології.
21. Розкрити внесок В. Вундта у становлення психології як науки і як професії.
22. Охарактеризувати теорію діяльності О.М. Леонтьєва.
23. Пояснити необхідні умови (вимоги) виникнення професії психолога.
24. Порівняти професійне та особистісне самовизначення.
25. Дати загальну характеристику психоаналізу.
26. Пояснити сутність філософсько-психологічної теорії С.Л. Рубінштейна.
27. Описати структуру наукової психології.
28. Дати загальну характеристику гештальтпсихології.
29. Назвати основні напрямки розвитку вітчизняної психології.
30. Охарактеризувати парапсихологію.
31. Описати основні галузі сучасної психології.
32. Розкрити місце психології у системі наук.
33. Описати сутність трансперсональної психології.
34. Охарактеризувати міфи про психологів та психологію.

35. Охарактеризувати психологію як професію.
36. Описати структуру ненаукової психології.

Модуль 2. Структура діяльності практичного психолога

1. Проаналізувати особливості групової та індивідуальної форм роботи психолога.
2. Розкрити поняття «Груповий психологічний тренінг».
3. Описати переваги психотерапевтичної та психокорекційної роботи в групах.
4. Інтелегентність як орієнтир професійного і особистісного розвитку психолога.
5. Охарактеризувати специфічні риси тренінгів.
6. Описати основні складові моделі фахівця (за А.К. Марковою) .
7. Розкрити основні задачі немедичної психотерапії.
8. Розкрити основний метод психологічного консультування.
9. Дати визначення цивільного захисту.
10. Пояснити феномен психічного вигоряння.
11. Охарактеризувати моделі психотерапії.
12. Пояснити значення практичної психології бізнесу та реклами .
13. Розкрити різні парадигми тренінгів.
14. Дати загальну характеристику психологічного захисту.
15. Описати клінічно орієнтовану і особистісно орієнтовану психотерапію
16. Назвати проблеми, які вивчає психологія управління.
17. Проаналізувати зв'язок психологічного консультування та психотерапії.
18. Описати основні напрямки діяльності психологічної служби.
19. Назвати найважливіші риси професійного психолога.
20. Перерахувати види психологічного консультування .
21. Описати етапи професійного розвитку психологів.
22. Охарактеризувати основні етичні принципи у роботі психолога.
23. Довести необхідність кризи у розвитку психолога.
24. Розкрити поняття «психологічне консультування».
25. Охарактеризувати психодіагностику як напрямок роботи психолога.
26. Пояснити значення терміну «психотерапія» .
27. Порівняти групову та індивідуальну форми психологічної роботи.
28. Розкрити мету цивільного захисту.
29. Пояснити значення психології здоров'я.
30. Охарактеризувати головну мету екстремальної підготовки .
31. Основи психокорекційної роботи психолога.
32. Охарактеризувати основні періоди формування психологічних знань.

Модуль 3. Формування професійної та особистісної готовності психолога до діяльності

1. Відмінності професійного психолога від психолога-любителя.

2. Становлення психології як професії і як науки.
3. Основні напрямки і школи сучасної психології.
4. Характеристика основних напрямків розвитку зарубіжної і вітчизняної психології.
5. Загальне уявлення про структуру сучасної психології.
6. Психолог як дослідник, як прикладник і як практик.
7. Сутність та структура практичної психології.
8. Визначення та основні задачі психопрофілактичної роботи.
9. Основи психологічної діагностики.
10. Психологічна корекція в роботі психолога-практика.
11. Сутність психопрофілактичної роботи психолога.
12. Завдання психологічного консультування.
13. Сутність та основні задачі психотерапії.
14. Групова та індивідуальна форми психологічної роботи.
15. Психологічний тренінг як метод практичної психології.
16. Основні сфери діяльності практичного психолога: освіта, сім'я.
17. Психотерапія в діяльності практичного психолога.
18. Психологічне консультування як напрямок практичної психології.
19. Сутність практичної психології освіти.
20. Психологічна допомога сім'ї.
21. Індивідуальний стиль професійної діяльності психолога.
22. Сутність кризи, етапи та деструкції у професійному становленні психолога.
23. Інтелігентність як можливий орієнтир розвитку психолога.
24. Індивідуальний стиль професійної діяльності психолога.
25. Сутність кризи, етапи та деструкції у професійному становленні психолога.
26. Інтелігентність як можливий орієнтир розвитку психолога.
27. Психологія здоров'я у роботі психолога.
28. Сутність етичних регуляторів діяльності практичного психолога.
29. Основні етичні принципи в роботі психолога. Етичний кодекс психолога.
30. Головний етичний парадокс діяльності психолога.
31. Значення самоорганізації в навчально-професійній діяльності психолога.
32. Вимоги до особистості практичного психолога.
33. Орієнтири професійного і особистісного розвитку психолога.
34. Основні сфери діяльності практичного психолога.
35. Психологічна служба у системі МНС.
36. Етика професійного самовизначення психолога.
37. Етичні принципи у роботі психолога.
38. Загальнолюдські цінності у роботі психолога.
39. Шляхи професійного удосконалення психолога.
40. Сутність психологічного захисту у сфері діяльності МНС.
41. Харківська психологічна школа.
42. Розвиток психології в Україні.

43. Загальна характеристика дослідницької діяльності психолога.
 44. Психологічне забезпечення діяльності підрозділів МНС
 45. Загальна характеристика дослідницької діяльності психолога.
 46. Психологічне забезпечення діяльності підрозділів МНС

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. Сумлінне виконання модульних контрольних робіт на основі самостійного опрацювання теоретичного і практичного курсу дисципліни.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:

професор кафедри

психології діяльності в особливих умовах

Ольга СКОРИНІНА-ПОГРЕБНА